

Juli 1990

Løssalg kr 13.- (Verdi kr.14.-)

Postadresse: Veierlendingen, 3144 Veierland
Telefon PAC: 033-88 173
Telefon BAI: 033-88 222
Postgiro: 0823 0315087

Veierlendingen

Nummer 4. Argang 2.

HÅØYA — VÅR NABO I NORD

Den ligger der tilsynelatende like uinntakelig som for nesten 100 år siden. Øya's militære historie går nemlig tilbake til årene rundt 1895.

Betraktninger fra en rusletur på Håøya med Nøtterøy Historielag samt en del opplysninger fra Tore Dyrhaugs artikkel "Da krigen skulle til Vestfold i 1905" i Vestfold Minne 1981.

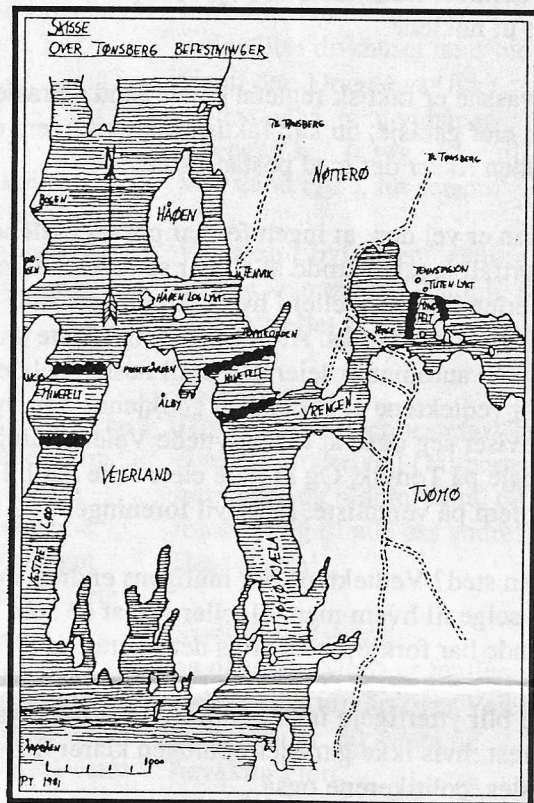
(Inger Løken.) Den gang var Norge i union med Sverige. Vi hadde nettopp fått innført parlamentarisme (i 1884) og partiet Venstre hadde, for å forenkle historien noe, behov for en kampsak. Det ble løsrivelsen fra Sverige.

Dermed ble det satt igang en omfattende opprustning. I årene 1895 - 1905 ble en rekke grensefestninger anlagt og marinen ble sterkt utbygget. Melsomvik og tvillingfestningene Sundåsen og Håøya skulle dekke innløpet til Tønsberg.

Svenskene på sin side rustet til krig mot Norge. Lumske planer ble lagt på begge sider.

Tønsbergs befestningers historie går imidlertid tilbake til en kongelig resolusjon av 11. juni 1891 hvor det ble nedsatt en kommisjon som skulle komme med en innstilling om forsvaret av Tønsberg-området. Bl.a. ble det bestemt at det skulle legges minesperringer på Måkerøflaket ved Jersøy og på begge sider av Veierland.

Videre skulle det være et batterianlegg på Håøya

Minefelt på begge sider av Veierland

med to 15 cm kanoner og to 24 cm mortere.

Alt i 1891 ble det bevilget kr 40 000.- til mine-

(Forts. s.8)

Veierlendingen

Redaktører: Per Arve Carlsen og Bjørn Arve Iversen

Vil du ha en garasje?

Du kan kjøpe en av dem som står på parkeringsplassen på Tenvik. Det er ingen som forlanger at du skal bo på Veierland, selv om de er satt opp på deres parkeringsområde. Neida, du behøver ikke engang ha hytte her ute. Bare du har adresse her (med fast omadressering for postens skyld) er alt i orden.

Du behøver ikke engang ha bil. Du kan bruke garasjen som hytte om du vil. Sentralt, lett adkomst til ferge og buss og parkeringsplass. Litt dårlig gulv, men midt i blinken for en liten familie. Kun tyve tusen kroner!

Du behøver ikke ha noen ting, bare pengene som skal til for å løse ut nøklene.

Så vassne er faktisk reglene i Veierland Garasjesameie. Og du som eier garasje, du kan faktisk selge til hvem du vil. Bare kunden fikser det med postadressen.

Saken er vel den, at ingen før har prøvet reglene. Alle, eller ihvertfall jeg, har trodd at alt var som det skulle. Garasjene var Veierlendingenes, eller i hvert fall de som ville ha. Nå viser det seg tvert om at f.eks. Alby Gård, som kjøpte garasje for noen år siden automatisk leier den ut til neste leieboer. Selv om det står i vedtektene at styret skal godkjenne den nye leietakeren. Det viser seg også at to fraflyttede Veierlendinger ennå har garasje på Tenvik. Og at flere eiere ikke har bil. Selv om det står fem på venteliste. Hvor vil foreningen?

Ingen sted? Vedtektene bør muligens endres, enten slik at man kan selge til hvem man vil, eller slik at de som er rimelig fastboende har forkjøpsrett. Hvis det første blir tilfellet, bør garasjesameiet sørge for at Veierlendingenes parkeringsområde ikke blir ytterligere innskrunpet. Dette bør styret i vellet ta opp snarest, hvis ikke garasjeforeningen klarer det. Kommunen bør varsles, politikerene også.

Eller kanskje ikke, for får folk vite dette får vi aldri bygge fler garasjer på Tenvik.

Hold Veierland Ren

Ros og Ris

Her har vi satt av plass til din mening. Ros og ris i passende porsjoner, takk.

Ris til de som ennå ikke har forstått at det som ikke havner oppe i søppeltønna ikke blir hentet uten etter særlig avtale. Det så ikke særlig pent ut på Tenvik etter pinsen. Søppel ble igjen satt på utsiden av containeren, når denne var full.

Ris også til alle som bare gikk forbi. Der fikk Tenvikbeboerne ennå et horn i siden vår.

Ris til hytteeierne sør i skogen som setter søppel på utsiden av stativet.

Ris til de båteiere som legger båtene på tvers på Tenvik. I stedet for å bruke dregg. Vi behøver neppe nevne navn. Ennå.

Hus & hytteeiere

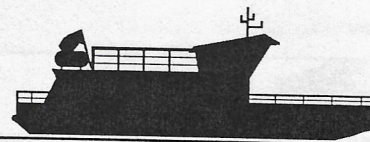

Maling og Beising.
Gulvbelegging og
tapetséring.

Utføres raskt og fagmessig.

Tlf. Tom 88240

Ros til initiativtakere og deltakere på dugnaden ved slamanlegget som ligger over mudringen syd for Margaret og Jan Ove. Foreløpig er dugnaden bare et rykte, men når denne blekka er ute av kopimaskinen regner vi med at dugnaden er avsluttet (red. 2).

Halvgamle nyheter og småplukk

Veierlandsdagene bidro med 21000.- nye kroner i Veierland velforenings slunkne kasse. (red. 2)

Følgende firmaer hjalp oss med å gjøre Veierlandsdagene til det de ble:

- ASKO
- Ali kaffe
- Toro
- SABA
- Maarud
- VBS
- Alarmkomaniet

Glemte vi noen tro? I så fall sponser vi en liten annonse i neste nummer (red. 2)

En helt spesiell takk fortjener familien Severinsen med Jan fra ASKO i spissen. De har arbeidet mer med prosjekt Veierlandsdagene enn de fleste Veierlendinger. Vi håper noen husket blomster og konfekt. (red. 2)

Det ligger ei snekke fortøyd midt i Oslebakkens nordre innløp. Halvveis på svai. Kunstferdig og lite sjømannsmessig gjort. Og farlig.

De lokale bensintyvene er oppdaget. De har fått sin straff og en ny sjanse til å vise at de er så bra som vi tror de er.

Nærbutikken trenger oss. Vi trenger nærbutikken. La oss handle for hverandre. Det er billigere der enn mange andre steder. Grillvæsken er den billigste i landet.

Posthuset trenger også brukere. Betal alle regningene der. Bankgiroene også. Øker brukerfrekvensen så øker vellets muligheter for økning i husleie. Så minker vår gjeld.

Kirken er vasket og malt. I tillegg er en del kledning byttet på østveggen.

Skilting Burde vi ikke hatt skilt ved hovedveien? Med ferge på og med Veierland tydelig angitt? Skiltingen kunne starte i Roma i sør og i Kirkenes i nord. For eksempel.

Rådyrene viser en faretruende økning i bestanden. Dette er et resultat av de milde vintrene og at jakten har vært innstillet et år.

Skolens avslutning før sommerferien bød på grillfest og fotballkamp. Elevene mot foreldrene. Det meldes om avrevne senefester og knuste brilleglass på laget til elevene. Taktisk riktig av foreldrelaget spør du meg. Men likevel klarte de å tape kampen.

Lærersituasjonen forandres ikke neste år. Det blir noe færre elever, men skolen vil ennå være to-delt.

Nøtterøy kommune har kjøpt Kjølhølen. Og vil legge området ut til friareal.

Septiktømming vil bli foretatt etter behov. Ring til Holger eller til Egil. De og Vestfold septikkrens vil sørge for videre transport til renseanlegg.

Georg Hansen, Sandøya, fraflyttet Veierlending og abonnent, med hustru, besøkte Øya i midten av juni. Straks fant redaksjonen det formålstjenlig å avlegge Sandøya en visitt. Nærmere bestemt Hansens jordbæråker. Der fantes utrolige mengder med store fine bær. Vi passet på å vanne litt i drivhuset hans mens vi var der. Druene var ikke modne ennå, men vi håper ekteparet kan ta seg en tur til Veierland igjen, litt senere.

Veierland hytteeierforening skal ha årsmøte den 18. juli. Møt opp på Vellet kl. 19.00.

Siste! Siste! Tore Halvorsen er bestefar! Til ei jente! Grattelars! (Til bestemor også, og oldeforeldre, og foreldre, og til alle oss andre!) Hent flasker!

Svein Kjeldsberg og datteren, Mona er ferdige med et flott turkart over Veierland. Kun kr. 30.- Pent og nøyaktig gjort. (Men Paulsen har ikke fått telefonkiosk i gården sin.)

Husk at barn under 16 år ikke har lov å kjøre båter som gjør over ti knop. (18.5 km/time)

Leserbrev

Rekker vi ferja?

ved Eivind Borgen, sjåførlærer og hytteeier

Vi har nok alle fra tid til annen hatt det "travelt" når vi skal nå et bestemt mål til et bestemt klokkeslett. Det er i slike situasjoner at sikkerheten til våre omgivelser og til oss selv blir satt i annen rekke. Det eneste som "teller" i øyeblikket er å nå målet til rett tid.

Ut fra hva bilførerdyktighet er, er dette betenkelig, i høyeste grad. De som kjenner litt til bilkjøring vet at bilkjøring er en perseptuell (sansningsmessig) oppgave som trenger alt av sin fører. Uten å gå for dypt i vitenskapen skal jeg kort forklare hva som foregår i mennesket under bilkjøring. Ganske enkelt har mennesket en fireleddet oppgave; Se - Oppfatte - Beslutte - Handle; til enhver tid. Dvs. at informasjon vi får utenfra (miljø - veg) skal i hjernen omformes til riktig handling. Dette betyr at bilisten til enhver tid må være på "vakt" på de farer som oppstår. Dersom tankene er splittet på "Rekker jeg båten?" og sikker kjøring er vi straks i konflikt med oss selv.

Tankene heller ofte over på oss selv og andre blir satt til side. Det betyr at fører ikke til de grader fokuserer sansene (særlig synet) på miljøet vi kjører i. Resultatet er ofte at situasjoner kommer "rett i frontruta på oss". Vi er ikke innstilt, rett og slett. Våre tanker er ikke på miljøet.

Tilbake til hovedoppgaven vår: "Rekker jeg ferja?" Kan vi på forhånd regne ut dette fra startstrekningen? Ja, må være svaret uten store marginaler. Alle som har litt begrep om tid, fart og veg, vet at den tiden vi bruker for å tilbakelegge en bestemt strekning er ut fra den fart vi holder. Lokalt sett, hva kan vi "tjene" i tid på å kjøre for fort øverst i Tenvikveien, der hvor 30 km/t grensen begynner og fram til bryggen på Tenvik? På denne korte strekningen kan vi maksimalt innhente tiden med under 60 sek.! Strekningen er på ca. 1,1 km. 30 km/t betyr få sek. over 2 minutter i tid. Øker vi farten til 60 km/t betyr innsparingen ca. 1 min (halvering av tiden). 1 - ett - minutt innspart i tid. Husk faremomentet for påkjøring av et barn som løper ut fra et av husene. Ingen, uansett hvor dyktig han

eller hun er, kan ha kontroll i den situasjon som kan oppstå. Kjære bilist, du sparer under 1 min. på å utsette, særlig barn, for ulykker.

For å trekke ut strekningen lenger, du som kommer fra Drammen. Hva må du ha av tid for å rekke en bestemt ferge? Drammen - Tønsberg betyr i tid (etter fartsgrensen) ganske nøyaktig 50 min. i tid. Forutsetningen er ingen hindringer over strekningen. Tønsberg - Tenvik betyr 15 min. dersom vi unngår kø-kjøring. Drammensere, dere må ha min. 1 1/2 time om dere skal rekke ferja. Det kan vel være en fordel å få parkere bilen i ro og mak etter at bagasjen er satt på brygga.

Kjære bilist, slik kunne jeg regne ut tiden du trenger fra sted til sted, men for meg er dette ikke vesentlig. Du har erfaring på den tiden du trenger fra der du bor og fram til Tenvik brygge. Din samvittighet avgjør om du vil nå målet eller om du skal vente til neste ferge. Eller kanskje bestille privat overfart? Du har ansvaret.

P.S. Skal, om Red. gir meg anledning, følge opp dette tema utfra holdning hos oss.

Til kommunen:

Ad dugnader:

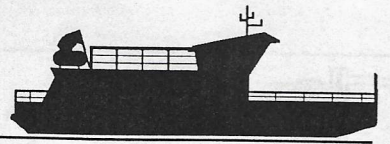
Eller: Jeg er forbannet!

Eller: Hvordan drepe en manns dugnadslyst?

Be ham finne seg en skrape og be ham male kirken. Gi ham en stige som veier femti kilo. La ham stå i vind, sol og regnbyger. Alene! Én time er som regel tilstrekkelig.

Hvis ikke, gi ham et vepsebol i høyde med stignens øverste del. Fortell ham at vepsene er kristne, og derfor antageligvis ikke stikker.

Om ikke dette er rikelig til å drepe dugnadslysten hans, så fortell ham hvor skattepengene hans forsvinner. I stedet for til solide stillinger eller til bedre stiger.

Kan du fortøye, eller?

Husk i det minste å slå dreggen ut

Ved Tenvik kan du en sommerdag oppdage mang en fornøylig fortøyning. Særlig dreggtauene er et tema med mange variasjoner. Tau på kryss og tau på tvers.

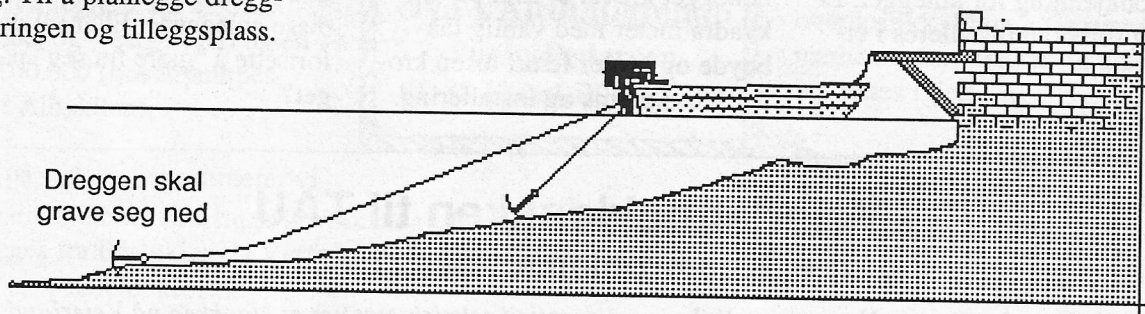
Det lønner seg å se litt på de andre dreggtauenes retning der man skal legge til. Kommer man til Tenvik om morgenen før solgangsbrisen setter inn og sjøen er blank har man allverdens tid på seg. Til å planlegge dreggplasseringen og tilleggs plass.

brygga når du kommer tilbake. Er det godvær, blåser det liten kuling fra Jutodden i firetiden om ettermiddagen. Sliter i båt og sliter i dregg.

Sørg også for å ha dregg stor nok. For to år siden lå en hvitmalt snekke på 22 fot og slo breidsiden i brygga og i steinene der inne. Vi trakk dreggen som

fer forbi i god fart, kan bølgene bli store og lage mye ugreie i havnen. Sidelanterner og rekkelister er ikke mye verd, da.

Jeg bruker også en Svenske-dregg innimellom. Denne består i hovedsak av to store trekantede flater. Den holder godt i mudderet rundt Veierland, men får problemer i sanden på Lindhol-

Skal man inn mellom to båter slippes dreggen mellom de respektive dreggene, eller mellom linjene tauene tegner. Lager man dreggsalat, slik at naboen må trekke din dregg, kan du være sikker på at båten slår hissig i

viste seg å veie fire kilo. Laget av ti millimeter rundtjern. Ingen flater som kunne grave seg ned i mudderet. En virkelig vits av en hytteeierdregg.

Den mest brukte dreggen er paraplydreggen. Den er ikke så dyr som spesialdreggene, og den holder godt i farvann med vekslende bunnforhold. Den holder bra i mudder, i leire og i sand, og den holder i stein. Selv om det siste er sjelden å se i fjordene her. Men dreggen bør ha en viss vekt. Jeg har en åpen landstedsbåt uten overbygg. Dreggen veier ti kilo. I tillegg har jeg tre meter god kjetting før tauet. Denne holder tauet mer langs bunnen slik at dreggen dras parallellt med denne. Et svært viktig poeng. Den samme effekten gir lenger tau, men da vil båten akterende dreie mer i vind og i strøm. Slik at den dulter borti nabobåten. Når andre båter tøf-

men. Dreggen veier åtte kilo, og er som sagt like god som paraplydreggen på ti i mudder. Den er derimot ikke så lett å slå sammen. Tar som sådan også mer plass i stuerommet. Og er dessuten dyrere.

Tyve meter dreggtau ute er passe på Tenvik. Kortere tau gir for spiss vinkel mot bunnen. Båten bevegelser vil trekke dreggen opp av mudderet i stedet for langs med og ned i. Snart slår båten i fjellveggen. Ingen hyggelig slutt på en allerede ødelagt dag, i byen.

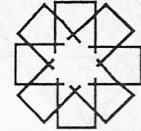
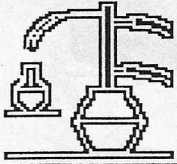
Dregger under åtte kilo er bortkastede penger. Du kikker urolig etter vindkastene, du konsentrerer deg ikke om det du skal gjøre. Tankene vender hele tiden mot båten på Tenvik. Sats på en tyngre dregg. Du får en roligere bytur. Dreggen kan du kjøpe hos Jorunn.

Fortell ham om alle de tingene han skulle ha gjort hjemme. Om ansvaret han har overfor sin familie. Fortell om hans hobbyer, om båten som ligger ubrukt. Om sommeren som snart er over.

Nå bør det være nok.

Til slutt kan du regne ut hvor mye du sparer hvis mannen faller ti meter rett i bakken og sykemelder seg.

Bill. mrk. Aldri mer! Og kys meg!

Nytt mini-renseanlegg

Fra Jørn Arnesen har vi fått tilsendt et avisutklipp vedrørende minirenseanlegg. Redaksjonen er svært takknemlig.

Det viser seg at Snurredassens oppfinner, Tore Gedde, nå i femten år har utviklet et nytt mini-renseanlegg. Altså et anlegg som renser vaske- og kloakkvannet fra en familie.

Tore Gedde har endelig fått statens godkjenning for anlegget. Et anlegg som kan installeres i et hvert hus.

Produktet er med på å åpne mulighetene for spredt bebyggelse. Nå finnes det tre forskjellige anleggsfabrikat på markedet. Alle godkjent av staten etter de strengeste krav til kjemisk og biologisk rensing.

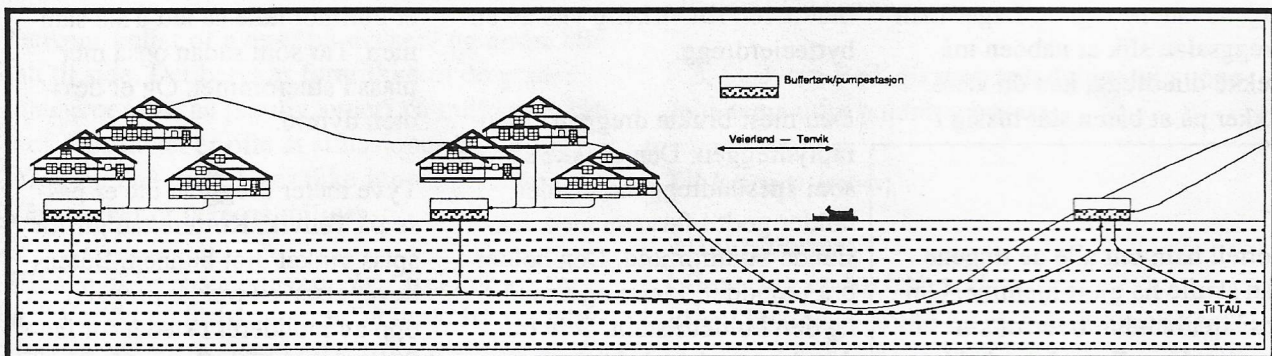
Anlegget krever et rom på seks kvadratmeter med vanlig takhøyde og koster femti tusen kroner pluss moms og installering.

Dertil kommer driftsutgiftene. Tre ganger årlig skal anlegget kontrolleres av fagmann. Dette øker anleggets virkningsgrad og er nødvendig for SFT's godkjenning.

Jeg tipper kommunen snart må gi oss lov å bruke et eller fler av disse anleggene. Eller vil de fortsette å "gjøre fra seg" på draget?

Veierlandskloakken til TAU Kan problemet løses?

(BAI) Alle Veierlendinger, Nøtterøy-politikere og ansatte i teknisk etat vet at kloakken på Veierland er et problem. Veierlendingene tror at dette problemet bare gjelder for Veierland, men faktisk er det flere små "bygder" på Nøtterøy som ikke er koblet til storanlegget til TAU.

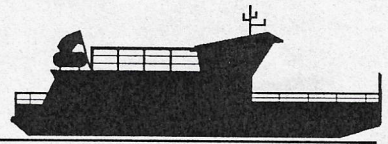
At kloakk er no' dritt vet alle. Og øyboere vet at jo lenger ut i skjærgården en kommer jo verre blir det. Særlig når alt skal satses på et enkelt rensesanlegg som ligger på fastlandet et ti-talls kilometer borte.

Vi har nå prøvd det meste. I alle fall på papiret. Vi har spredt møkka på jordene, vi har prosjektert, planlagt og nesten anlagt en stor slamlagune, vi har diskutert (og vi trodde vi hadde) en slamleker, men når vi ser oss tilbake så står vi omtrent der vi sto for 10 år siden. Byggetillatelse for helårsbolig på Veierland kan kun gies dersom det legges frem

overbevisende dokumentasjon som viser at kloakken forsvinner i grunnen. Infiltreres.

Det er derfor med glede vi nå kan presentere én løsningen på problemet. Og løsningen er en 200mm plastslange som legges i vannet fra Båsløkka til Albykilen. Denne tar opp kloakk fra to samleutslipp. Ett på Båsløkka og ett på Vestgården. En tilsvarende ledning legges fra Oslebakke til Albykilen.

(Fortsettelse øverst neste side)

(Fortsettelse fra foregående side. Veierlandskloakken til TAU)

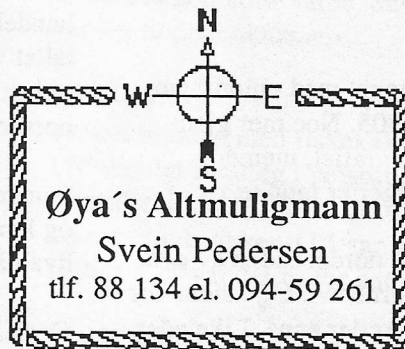
Her har vi to muligheter. Det kan bygges et renseanlegg i Albykilen, eller det legges en rørledning fra Alby til Nøtterøy. Kloakken kan så pumpes fra Veierland til Nøtterøy.

Pumpes kloakken til Nøtterøy er det tre muligheter. Den kan mottas på Tenvik for frakt til TAU's anlegg med tankbil, den kan pumpes opp i det eksisterende kloakkanlegget på et lempelig sted (og derigjennom fraktes til TAU's anlegg på Vallø), eller rørledningen kan legges gjennom Vrengen og helt frem til Vallø. Den siste løsningen blir rådyr, men gjør at en samtidig løser problemet med andre småutslipp på Nøtterøy.

Og prisen?

Pumpestasjoner får du fra 50.000 til 100.000 kroner. Det er vel greit å regne 2 stk á 50.000 (Båsløkka og Vestgården) og en stk. á 100.000 (hovedpumpestasjon i Albykilen).

Prisen på sjøkabelen estimerer vi etter noen telefoner til å ligge i overkant av 1,3 millioner kroner om den legges fra Båsløkka via Vestgården til Tenvik. Eller ca 40.000 kroner pr. påkoblet kloakk.

Befaringen

En gruppe bestående av Nøtterøy bygningsråd og noen av Øya's innbyggere har vært på befaring ved slamdepotet (Ække sikker på stavinga, gitt.) sør for Tangen. Styret har tidligere sendt brev til kommunen vedrørende sikring og miljøforstyrrelser omkring anlegget.

Nemda kom frem til at eksperimentet med landdeponering ikke var vellykket. Det ser ikke ut på stedet, og sikringen er under enhver kritikk. Planter og trær i nærheten dør, bekker og drenering tettes igjen.

Bygningsrådet vil sende brev til de ansvarlige med pålegg om bedre vern og skrittvis opprydding.

Holger mener å ha nok overdekningsmasse til fyllingen i tre år fremover, bare fra dette stedet, etter at det er tørt. Det er snakk om 1200 kbm. leire.

Styret har også fått kritikk i denne saken. Ikke for deres engasjement, men fordi de glemte å forevise grunneieren brevet de sendte til kommunen i første omgang, og at brevet var undertegnet Veierland vel, istedet for Styret i Veierland vel.

Det høre muligens sprøtt ut, men det viser seg i ettertid at styret og grunneieren har arbeidet med den samme saken, parallellt.

Nyttige opplysninger

Tlf. Brann: Veierland: 88 197, Nøtterøy: 83 000, Tønsberg: 16 000

Tlf. Sykebil: Ring en fastboende. Tønsberg: 15 388

Tlf. Legevakt: 16 350

Tlf. Post: 88 101

Åpn. tider Post: Til 15.8. Hverdager 10⁰⁰ - 12³⁰ og 13³⁰ - 14³⁰

Lørdag 10⁰⁰ - 12³⁰

Tlf. Veierland Landhandel: 88 013

Åpn. tider Veierland Landhandel: 9-16. Fred. 9-18³⁰. Lørd. 9-14⁰⁰

Tlf. Øybuss: 12 680

Tlf. H. Gårdholm: 88 197

Tlf. Veierlendingen: 88 173 og 88 222

Tlf. Sekretær, Veierland vel, Lise Sandereid: 88 087

Lokal værmelding på radio: Døgnet rundt på FM 103 MHz

Bruk av sykebil: Spør Solveig Torgersen eller en annen fastboende.

Slukningsmulighetene ved en eventuell brann er begrensede. Vær Varsom med fyrstikker, grill og sigarettneiper.

(Fortsettelse fra side 1 – Vår nabo i nord — Håøya)

materiell som ble plassert i Horten, men øremerket til bruk i løpet mellom Langø og Veierland. Bevilgningene ble årvisse og de vokste. Og Håøya ble kjøpt for kr 62 000.-.

I 1896 satte befestningsarbeidet i gang. Standplasser for artilleri ble sprengt ned i fjellet, det ble bygget lyskasterstasjon, magasiner og en stasjon for avstandsmåling for artilleriet. Restene av dette sammen med andre minner om urolige tider er der fremdeles. Det er med en blanding av spenning og respekt man beveger seg på dette som en gang var et viktig strategisk punkt i distriktets historie.

Vi finner oppstillingsplassen hvor flagget med unionssymbolet, "sildesalaten", ble firt 7. juni 1905. Noe mer gjen-grodd riktignok enn på det kjente fotografiet, men dog. Mannskapsbrakkene og andre bygninger er intakte.

Rester etter jernbaneskiner finnes på nordøstsiden av øya. Minelageret ble nemlig fraktet med jernbane! Og kaiene for sprengstoffmagasin og minemagasin er der ennå. Likeledes bolter i fjellveggen hvor man ved hjelp av taljer, hester og et sinnrikt system klarte å frakte kanonene til topps. De største hadde et løp på 21 cm i diameter!

Til topps på Håøya kom unionskongen Oscar den II også. Navn og årstallet står sirlig hugget inn i fjellet.

Som vi vet kom det ikke til kamphandlinger i 1905. Unions-spørsmålet fikk en lykkelig løsning på en fredligere måte. Men under første verdenskrig var Håøya operativ. Nå er den militært ubrukelig fordi den ikke er overdekket. I begynnel-sen av århundret var selvfølgelig ikke det noe problem, man drev ikke krigføring fra luften dengang.

I 1939 fungerte Håøya som nøytralitetsvern. Det foregikk ingen kamphandlinger der. Allerede 13. – 14. april 1940 sendte tyskerne de soldatene som var der, hjem. Selv brukte de øya som treningsbase, blant annet for torpedobåter. Tyskerne ble der helt til 1945.

Avbrutt av noen år hvor den fungerte som feriekoloni for Oslo kommune er Håøya i dag igjen militær. Sjøheime-forsvaret disponerer øya, hvilket vil si at den er militært område og, i prinsippet, stengt for almenheten. I tillegg bruker forsvaret øya som feriested for sine ansatte i de tre nordligste fylkene.

At distriktet og farvannet vårt har røtter langt tilbake i historien vet alle. Og det var artig å stå på toppen av Håøya og forestille seg alle de stolte skuter og skip som har seilt innover og utover fjordene gjennom tidene.

Vi regner med at Veierlendingens lesere tåler en liten oppfriskning av historie-kunnskapene:

- I 998 kom Olav Tryggvasson seilende inn fjorden
- I 1018 Olav den Hellige
- I 1168 Valdemar Atterdag
- I 1188 kong Sverre
- I 1256 sto Håkon Håkonssons leidangsflåte ut fjorden med over 300 skip.

På 13- og 1400-tallet seilte hanseatiske handelsskip inn fjorden. På 15- og 1600-tallet var det hollandske skuter med trelast. På 17- og 1800-tallet kom de norske seilskutene.

Senere har fjorden sett både panserskip og kongeskip, for ikke å snakke om alle hvalbåtene.

Også Jutøya da —og den bringer oss frem til dagen i dag. Og dermed spør vi om ikke det finnes noen igjen på Veierland som kan fortelle om egne eller fedres (og mødres) opplevelser og erfaringer med naboen Håøya. Vi har hørt om ubehaglige opplevelser i forbindelse med øvelsesskyting fra Håøya mot fjerne mål lenger ute i fjorden...

Hansken er hermed kastet.

Husk

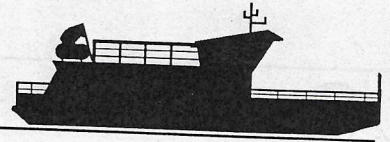
å bestille varer!

- Mat og drikke
- Jernvare/leker
- Maling
- Båturstyr.

Vi bringer på kort varsel. 15 kr pr tur.

VEIERLAND
LANDHANDEL

033 88 013

Leirskolereferat

4 Veierlendinger har vært på leirskole

(Red. 2.) 4 mellomstore Veierlendinger har vært på leirskole. Nærmere bestemt på noe jeg i sene kveldstimer har tydet til EKT fjellskole om det skulle si noen noe. De 4 heldige er Svein, Henning, Joachim og Nokart. De har selv skrevet referatet som kommer her:

Mandag 19. Mars

Vi 4 i 6. kl. dro med 07⁴⁰ båten til Tenvik. Der gikk vi på en buss som skulle kjøre oss opp til Langedrag som gården heter. Vi kjørte i ca 5 timer med 3 stopp. Vi var oppe ved 13-tiden.

Klokken 14⁰⁰ var det middag med lapskaus.

Så var det oppdeling i grupper:

Gruppe	Oppgave
Ulv	fjøs
Rein	stall
Rev	gård
Gaupe	kjøkken

Etterpå var det gruppearbeid med fjøs for Nokart og meg (Svein). Vi pakket ut og ble kjent med de andre.

Hvem nevnte dregg?
Vi leverer på døren.
Hilsen Jorunn

Jeg og Nokart gikk inn til en okse. Mens vi kosa med den kom Helge (fjøs gutten) og dro oss vekk og sa at vi kunne være glade for at vi levde.

Kl. 19³⁰ var det underholdning i peisestua. Det var kveldsroklokkene 22⁰⁰.

Vi ble vekket av en kubjelle hver dag kl 07⁴⁰.

Tirsdag 20. Mars

Vi ble vekket kl 07⁴⁰ og måtte på gårdsarbeid kl 08⁰⁰. Frokost var kl 09⁰⁰.

Etter frokost var det rydding av

rom og samling i peisestua. Så var det skitur. Det var én lang tur og én kort tur. Henning og Svein tok den korte turen, der var det hoppkonkurranse.

15³⁰ – 16¹⁵ var det arbeid. 17⁰⁰ var det middag med fiskekaker. 19³⁰ var det samling i peisestua og underholdning. Kveldskos (kaker, rundstykker o.l.) var det kl 20³⁰. 22⁰⁰ var det ro for natten.

På gårdsarbeidet bar vi materialer fra reinsdyra til tilhengeren. I fjøset måtte vi møkk og lekte med geiter. På tirsdag var kiosken åpen.

Onsdag 21. Mars

Eva vekket oss med en stor kubjelle 07³⁰. Den dagen skulle Joachim og Henning som er på revegruppa i fjøset kl 08⁰⁰. Svein og Nokart skulle i stallen kl 08⁰⁰.

Vi i fjøset melket geiter og kostet gulvet. De i stallen striglet hester og kostet gulvet. Da vi var ferdige kunne de som ville dusje.

Kl 9⁰⁰ ble det frokost med havregrøt og brød. Da vi var ferdige måtte vi smøre matpakker.

Kl: 09⁴⁵ skulle vi rydde rommet og kl: 10¹⁵ var vi i peisestua og lærte om dyr.

Rev og Ulv skulle ha ridning og Gaupe og Rein natursti. Henning ramlet av hesten på grunn av at hesten skled. Og da gruppene var ferdige med natursti og ridning byttet vi om.

Kl: 15³⁰ hadde Joachim og Henning stall og Nokart og Svein hadde kjøkken. Kl: 17⁰⁰ var det middag. Vi fikk lasagne og sjokoladepudding til dessert.

Kl: 19³⁰ var det samling i peisestua og underholdning. Da det var ferdig var det diskotek til kl 22⁰⁰. Midt under diskoteket ble det kvelds. Kl 22⁰⁰ var det en liten vask også.

God natt kl: 22³⁰.

Torsdag 22. Mars

Vi ble vekket 07³⁰ av en kubjelle. Da vi hadde fått på oss arbeidstøyet gikk vi ned til sagbruket. Der var det en mann. Vi måtte lempe véd i 3 kvarter, så ble vi kjørt opp på traktor og henger. Da vi kom opp spiste vi frokost.

Etter dét gikk vi på skitur. Da vi hadde gått i en time stoppet vi og lagde bål. Og spiste. Så gikk vi en halv time til. Så delte vi oss til lang og kort løype. Det var veldig gøy å se alle ramle i bakkene.

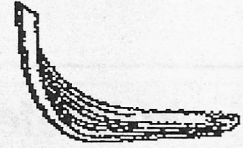
Da vi kom tilbake hang vi opp alt tøy. Så var det arbeid. Vi måtte lempe véd igjen.

Vi fikk kjøttkaker til middag.

Så var kiosken åpen.

Etter det var det sketsjer og diskotek.

Etter det var det leggetid.

Søren Prest

forteller om sitt liv på gamle Veierland — Del VII

Søren Hansen holdt dette kåseriet på Veierland vel i 1978. Kåseriet omhandler hans barndom og oppvekst på Veierland.

Jeg tenker også på min farmor. Jeg tenker hun var født omkring 1820. Hun ble 95 år gammel og bodde borte på Vestgården, også hun i en liten rød stue. I det hele tatt, det er merkelig dette, jeg har alltid hengt ved røde stuer.

Hun var et eiendommelig menneske. Et varmhjertet menneske. Og en sånn trygghet.

Min mormor husker jeg ikke, for hun døde tidlig.

Vi var fryktelig glade i min farmor. Her på Veierland fungerte hun som jordmor for de aller fleste som skulle ha barn. Jeg talte for noen år siden med en som hadde født tolv eller tretten barn. Det kan vi ikke tenke oss nå. Hun sa at mor Ellen — det kalte de henne — hun var alltid der og hjalp henne med å føde disse barnene. Og så sa hun at: "Når mor Ellen kom inn og satte seg ved sengen min falt der en sånn trygghet over meg". Og det kan jeg forstå.

Hun kunne lese — i høy grad — men hun kunne

ikke skrive. Jeg tror hun fortalte at hun hadde hatt 8 dagers skolegang. Tenk på det. Åtte dage. Men hun var vel hjemme i det som var viktigst for henne.

Nå skal dere få høre om den gamle innstilling, som dere kanskje synes er litt rar.

Den første kirkelige handling jeg utførte det var å meddele min gamle farmor natverd. Det var for henne ubegripelig stort. Hun hadde jo alltid sagt "du" til denne rare gutten. Men da sa hun "De". Jeg sa: "Neimen Bestemor, du må da ikke finne på sånt". Og så sier hun: "Å, jeg har da litt folkeskikk jeg også!" Ja, sånn var det dengang.

Uten at vi skal overdrive — for dette var jo å overdrive — må vi innse at det som ligger bak dette, det å ha noen å se opp til er viktig. Vi så opp til våre foreldre. Og vi så opp til våre beste-foreldre. Og ikke minst de som dengang syntes å sitte inne med autoritet. Og blandt dem også den stakkars presten, skjønt han ingen hadde.

Veierlandsdagene

Enda en gang har vi vist at med samarbeid, motivasjon og initiativ får vi det til

(BAI) Dette ble suksess. Været holdt med et skrik, parkeringsproblemet ble løst med et skrik, transportproblemet (fergen) ble løst med et par telefoner, både vafler og pølser måtte i perioder serveres halvstekte til tålmodige besøkende og bleieskiftingen bar ikke preg av at kosen var det viktigste. Og huset til Karin Bang var nesten sprengt.

Hadde dette blitt en større suksess enn det ble så hadde arrangementet vært mislykket. Vi hadde ikke vært i stand til å håndtere fler enn vi faktisk håndterte. Hvordan skal dette gå til neste år?

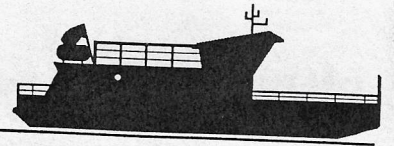
Været var friskt, men selv om det i perioder regnet i nord og syd var det opphold og solgløtt på Veierland.

Parkeringen ble ordnet ved at bilene ble omdirigert til parkeringsplassen på Brattås barneskole. Øybuss stilte med buss som fraktet de besøkende frem og tilbake. Jan Ove kjørte fergen non-stop. Det ble i perioder litt venting på brygga, men her var det salg av is og mine-ralvann.

Det gikk 12 bøtter vaffelrøre. Det ble servert masse brus og is. Det ble grillet utallige kg. pølser og hvor mange som skiftet bleier på den frivillige dukken vet vel ingen, men skrek gjorde den ikke (vinner i bleieskiftkonkurransen ble Laila Andersen. Vi har desverre ikke klart å få tak i navnet til den raskeste bleieskifteren).

Loddsalget gikk dårligere enn på basaren. Kanskje tombolaformen hadde egnet seg bedre på en slik dag?

Takk til: for hjelp og deltakelse. Og velkommen igjen til neste år. Og en helt spesiell takk til familien Severinsen-som gjorde arrangementet mulig.

Bli med på seilbrett

En enkel innføring

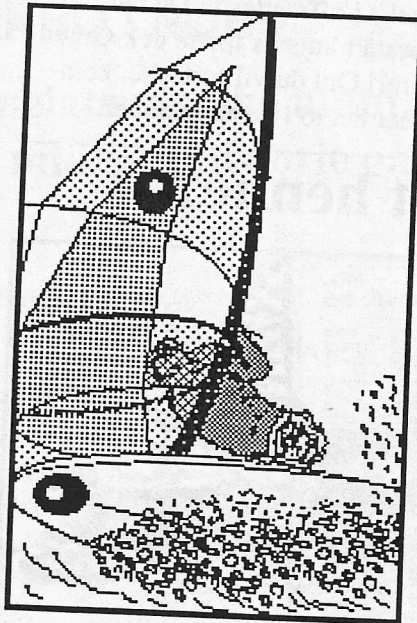
Først og fremst trenger man et brett med seil. Skal man ha noe som virkelig går, må man nok opp i femten tusen kroner. Men da har man også et brett som kan imponere nær sagt hvem som helst blant naboer og venner. Pass for all del på valg av farger. Du tror det kanskje ikke ennå, men disse har mer med seilegenskapene å gjøre enn folk flest kanskje aner.

Så til Jutodden, et fint sted å starte fra. Vi forutsetter at du aldri har brukt et slikt seilbrett før, så vi tar med det grunnleggende i dette nummeret. Surr først seilet til masten og til bommen. Seilets spisseste del skal stå øverst. Legg brettet i vannet, sett i kjølen og monter masten i hullet like foran brettets midte. Seilet skal nå ligge i vannet, ved siden av brettet. Det skal gå et tau fra midt på masten et sted. Ta tak i dette. Gå så opp på brettet og bli stående på tvers av brettet. Stå litt fremoverbøyd, med en liten svikt i knærne. Tauet til masten skal være slakt. Rugg frem og tilbake med kvikke bevegelser. La først ankelene gjøre bevegelsene. Få etterhvert leggene i samme tempo, så knærne, og til slutt - hele kroppen. La kroppen svaie tre til fire ganger. Stup så på hodet i vannet.

Verre var det ikke.

Dukk opp av vannet med en ildrød farge i fjeset. Denne oppnås ved å holde seg under vann til latteren fra land har lagt seg. Si noe om en brennmanet, ikke si en hel mening, bare et eller annet. Slik at tilskuerene får noe

annet å tenke på. Så tar vi fase én ennå en gang. Med litt færre rullinger denne gangen, og gjerne uten å stupe uti. Dette er nå valgfritt. Etterhvert skal du reise deg sakte opp. Glem ikke tauet fra masten. Når du står helt oppreist og uten å rulle, skal du stramme tauet, som om du ville løfte seil og mast fra vannet.

Ikke gjør det, ennå. Rop litt og lat som om du vil bade igjen. Hopp uti, tenk ikke på å være spesielt grasiøs. Det kommer senere. Hopp litt opp og ned på bunnen med det samme du er der. Du skal ha drevet et stykke utover på dette tidspunktet, men etterhvert skal du opp på brettet igjen. Her later du som om det er bading du liker best. Gjør ansiktet ditt rødt igjen, ved å holde pusten. Kast litt på hodet hvis noen ser deg.

Ta på ny fatt i tauet, begynn å hale i masten mens du holder en arm og et ben i luften bak deg. Rugg litt, men ro det ned. Dra

masten lenger mot deg. Ennå lenger, litt lenger og hopp så i vannet. Uten å si noe. Men denne gangen skal du holde hodet slik at ansiktet vender mot himmelen. Hold munnen lukket og kinnene oppblåste. Dette gir deg bedre oppdrift. Du skal begynne å kjenne det i armer og ben nå, og trenger den hjelpen du kan få.

Opp på brettet igjen. Nå har du drevet et godt stykke ut. Men å svømme inn med brettet er stor synd og skam. Det er tross alt et seilbrett. Vel oppe? Bøy knærne, dra i tauet. Hold kroppen litt lavere denne gangen. Dra seilet helt inn til deg ved å slippe tauet og å ta tak i bommen. Reis opp, stå stille og pust ut. Tvihold i bommen, og la det første vindtaket dra deg uti vannet igjen. Er det ikke festlig?

Nå kan du se at Håøya nærmer seg. Du skal fryse litt, det er helt normalt. Vel, vel, opp igjen. Ta det litt saktere, det er for å se sliten ut. Husk tauet, masten og seilet. Ta bommen, pust ut. La seilet trekke deg uti ennå en gang. Kom med et lite utbrudd i det samme. Det får tilskuerene til å ikke miste interessen. Du trenger dem senere, nemlig. Svøm litt ved siden av brettet. Trå vannet en stund før du behendig jumper opp på brettet og setter deg på baken. Stirr ned i vannet. Som om du ser noe rart. Studér tærne dine. Skrumper de? Da er du på rett vei. Etter et minutt, ikke lenger, reiser du deg opp og tar fatt i tauet på ny. Reis mast og bom igjen. Hold det hardt mot kroppen. La vin-

(Forts. s.12)

B-post

Returadr.: N-3144 Veierland

(Fortsettelse fra side 11 – Bli med på seilbrett...)

den få tak på den andre siden av seilet denne gangen. La det neste vindkastet skyve deg uti. Dytt i seilet når du ligger under det. De små bulkene du lager er en del av imidsjen.

Nå er det ikke langt til Håøya. Jump opp på brettet, sitt en stund med leggene i vannet. Sig litt sammen i skuldrene og drei hodet frem og tilbake en tre - fire ganger. Dette er et tegn på at brettet du har fått slengt etter deg ikke er av forventet kvalitet. På tross av fargene og av prisen.

Rop til dine "venner" på land. Be dem hente deg. Ikke ta latteren så tungt. Alt er slik det skal være, det er bare dem som ikke forstår. Etter at du er hentet kan du fortelle dem dette. Si samtidig at Red. har et brett som skal selges. De kan få det rimelig, svært rimelig.

Ditt eget brett kan du nå skru fast; enten i biltaket, eller aller helst i offroadern. Du har bestått kursets første del. Gratulerer! Om du vil fortsette, kommer del to i neste nummer.

Vær glad om du ikke får Veierlendingen på en stund. Det betyr nemlig at været er godt og at vinden er stø.

Har du sett henne?

Det var en tidlig morgen. Jeg ble plutselig oppmerksom på henne, fordi hun sto med ryggen mot sjøen, helt nede i vannkanten. I en merkelig, litt sammenknytt stilling. Som om hun ville skjule både seg selv, og det hun holdt på med. Folk i vannkanten står nesten alltid med ansiktet vendt utover. Hun sto som hun var redd for å bli oppdaget, men likevel for sen til å gjemme seg. Hun kastet stjalne blikk over skulderen ettersom båten nærmet seg. Jeg skulle videre inn fjorden med litt makrell. Hennes skikkelse minnet på en merkelig måte om dårlig samvittighet.

Hun hadde på seg en ny lyseblå kjole denne gangen. Det kunne se ut som om hun balte med et stykke rødt tøy hun helst ikke ville vise frem. Morgendisen lå som et slør i bukten og det hele var uvirkelig, men spennende. Da jeg kom nærmere så jeg en lys brun remse henge bak på kjolen. Fra litt under livet og nesten i bakken. Litt slurvete med forkleet, tenkte jeg i det samme, men har senere kommet i tanker om det rett og slett kunne være huldra jeg så denne morgenen. Moren til alle de underjordiske på Veierland.

Annonsehjørnet

Kr 15.- pr. annonse pr. gang. Overskrift + fem linjer.

Ekstra linjer kr 5.-.

15

Alexander stiller med egen jordfreser i grønnsakhagen din. Om du vil. Telefon 88 222

12 fot With m. 10 hk motor til salgs kr 2000.-. Eksp. anv.

Båtplass til salgs i Kongshavn. Telefon: 03-76 44 01 eller 094-29 686

3-girs herresykkel i mildest talt elendig forfatning, men med bra sidestøtte, gis bort. Bill. mrk.1.

To Damer med kost og klut påtar seg rengjøring av hytter og hus. Anna Sofia 88 175 Laila 88 173